

je znám obsah dotyčného dotazníku a jeho účel. Že by tomu tak nebylo, zejména, že by st-li nebylo známo, za jakým účelem měl dotazník vyplniti, toho stížnost ani netvrdí. Ness neshledal, že by nař. rozhodnutí bylo v tomto směru neúplné, nebo že by bylo v rozporu se zákonem.

V konkrétním případě šlo nesporně o zem. ústav pro choromyslné. V činnosti tohoto ústavu je spatřovati obstarávání úkonů veř. správy, neboť jde o veř. ústav, který plní nejen důležité úkoly veř. zdravotnictví, ale i veř. péče o osoby, které následkem duševní choroby nemohou samy obstarávati své záležitosti. Aby úkoly ty mohly zmíněné ústavy řádně plniti, musejí nutně znáti osobní poměry ústavních ošetřovanců, neboť bez této znalosti není možná řádná péče o chorého nejen s hlediska veř. zdravotnictví a ochrany jeho osoby a majetku, nýbrž i s hlediska finančního (náhrada útrat vzešlých léčením a ošetřováním takové osoby). Jestliže st-l odepřel vyplniti dotazník o poměrech osoby ošetřované v ústavě pro choromyslné, je podle toho samozřejmé, že tím podstatně ztížil provedení úkolů příkázaných zmíněnému ústavu na poli veř. správy a ohrozil tím tedy zájmy veř. správy shora zmíněné.

Č. 6955.

Státní zaměstnanci: * Předpis čl. V. č. 15 vl. nař. z 15. února 1923 č. 34 Sb. jest v rozporu se zák., pokud určuje, že, nežije-li zaměstnanec (aktivní, státní), jehož manželství není rozvedeno, se svou manželkou ve společné domácnosti, platí obdobně ustanovení § 6 I. 5. zák. č. 394/22 Sb.

(Nález ze dne 12. prosince 1927 č. 21.516/26).

V ě c: Emil M. v Ď. proti ministru s plnou mocí pro správu Slovenska stran drahotního přídavku.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí zrušuje se pro nezákonnost.

D ů v o d y: Nař. vynesením zastavena byla výplata drahotního přídavku podle II. třídy rodinné dnem 31. července 1925 a přiznán st-li, kanc. oficiálovi okr. úřadu v Ď. jednotný drah. přídavek podle I. třídy rodinné, v podstatě proto, že st-l nežije od té doby se svojí manželkou ve společné domácnosti a ani nepřispívá na její výživu, takže má podle čl. V. č. 15 vl. nař. č. 34/1923 nárok na přídavek ten jen jako ovdovělý. — — —

Nss shledal stížnost důvodnou.

Zákon z 20. prosince 1922 č. 394 Sb. upravuje znovu služ. požitky stát. zaměstnanců, provedl i novou úpravu drah. přídavků pro ně a zavedl do požitkového práva těchto veř. služebníků státních jednotný drah. přídavek (§ 5) a přídavek na děti (§ 4). Při tom nezměnil v podstatě nic na systému dřívějších rodinných tříd jako měřítko výše drah. přídavků vůbec a byli státní zaměstnanci zařaděni do osmi tříd i pro určení výše jednotného drah. přídavku zákonem tímto zavedeného (srov. čl. V. vl. nař. č. 34/23). — Jest tedy i za účinnosti zák. č. 394/22 rodinný stav početní pomůckou pro určování výše jednotného drah. přídavku a sluší podle § 6/1 odst. 1 cit. zák. bráti zřetel při zkoumání nároku stát.

zaměstnance na přídavky ty toliko k těm členům rodiny, k nimž se přihlíží dle příslušných předpisů pensijních při zaopatř. požitcích. Jen tito členové mohou přijíti v úvahu při stanovení rodinné třídy a tím i výše jednotného drah. přídavku. K členům rodiny náleží, vzhledem na předpis § 5 zák. z 11. května 1896 č. 74 ř. z. ve znění zák. č. 2/20, manželka stát. zaměstnance a má tato nárok na vdovskou pensi podle § 17 č. 2 cit. zák. č. 74/1896 i pro případ rozvodu, nebylo-li manželství rozvedeno prokazatelně z její viny a to viny výlučné. Podle tohoto zákonného stavu jest tedy pro otázku nároku na vdovskou pensi rozhodnou jen okolnost, zda v době úmrtí manželova manželské společenství právně ještě trvalo aneb trvati přestalo, resp. zda bylo zaviněno zrušení manželského společenství výlučně vdovou, která nárok na zaopatř. požitky uplatňuje, a zda vina její byla soudně prokázána. Jest proto pro nárok uvedený rozhodným jen moment právní, a nestačí pro ztrátu nároku na vdovské požitky jediné skutečnost, že manželé zrušili manželské společenství fakticky a nesdílejí společné domácnosti.

Je-li však podmínkou nároku na vdovskou pensi zásadně právní existence manželského společenství, nelze právem tvrditi, že by neměla nárok na vdovskou pensi manželka, která — ač manželství nebylo rozvedeno — nežije s manželem ve společné domácnosti a že by se k ní tedy »nepřihlíželo podle příslušných předpisů pensijních při zaopatř. požitcích.« Potom však nepozbývá státní zaměstnanec podle znění § 6, I., č. 1 zák. 394/22 nároku na to, aby byla manželka jeho čítána k členům rodiny již proto, že nežije s manželkou svou ve společné domácnosti a na výživu nepřispívá a nelze opačný názor opřítí o cit. zákon. Ustanovilo-li přes to vl. nař. z 15. února 1923 č. 34 Sb. v čl. V. č. 15, že nežije-li zaměstnanec, jehož manželství není rozvedeno, se svou manželkou ve společné domácnosti, platí obdobně ustanovení § 6 I., 5 zák. č. 394/22 a vztáhlo tím na případy tyto předpis, který omezuje zásadu § 6 I., 1 cit. zák., překročilo zákon a není tedy v této části kryto zákonem.

V daném případě není sporu o tom, že jest st-l úředníkem polit. správy na Slov., o němž platí zák. č. 210/20 (§ 4), jakož i že manželství jeho dosud soudně rozvedeno ani rozloučeno nebylo. Nenastaly proto ještě důsledky rozvodu manželství v § 6, I., 5 zák. č. 394/22 normované, a nelze tudíž manželku st-lovu vyloučiti z počtu členů rodiny, ke kterým sluší přihlídnouti při stanovení výše jednotného drah. přídavku.

Rozhodl-li přes to žal. úřad opíraje se o čl. V. č. 15 vl. nař. č. 34/23, že sluší pozíratí na st-le jako na ovdovělého a vyměřiti mu jednotný drah. přídavek spolu se zvýšením podle II. třídy rodinné, jest jeho rozhodnutí v odporu se zákonem.

Č. 6956.

Vojenské věci: * Odporuje zákonu, jestliže úřad nárok na osvobození od vojenské taxy náhradní zamítl proto, že strana neprokázala podmínky osvobození.

(Nález ze dne 12. prosince 1927 č. 21.554/26.)